

**Bugün ve Soğuk Savaşta
Melekler ve Şeytanlar (Angels
and Demons in the Cold War
and Today) New York Times | 13
Mart 2017 | Stephen Boykewich**

George Kennan bir evin nasıl yıkılması gerektiğini çok iyi biliyordu. Konferansını izleyenler Rusya'nın gerçekten Amerikan modeline benzemeyi isteyip istemediği konusunda şüpheye düşmeye başladı. G. Kennan izleyicilerine Rus siyasi tutuklularının 4 Temmuzdan önce ele geçirmiş oldukları kırmızı beyaz ve mavi kumaş parçacıklarına diktikleri küçük yıldızları tatilde hapisneden salladıklarını anlattı. Bu mükemmel bir soğuk savaş propa-

George Kennan

ganda hikayesi gibi geliyor. Fakat G. Kennan'ın anlattığı dönem 1950 ler değil 1876 yılıydı. Bu olayı anlatan soğuk savaş döneminin ünlü diplomatı G. Kennan değil onun uzaktan akrabası olan ve 1880 lerde ders vermeye başlamadan önce Rusya da dolaşmış olan bir gazeteciydi.

1947 de hazırlanan Truman doktrinine göre 1991 de Sovyetler birliğinin çöküşü

sırasında ABD Sovyetleri sadece jeopolitik bir rakip değil ruhani bir düşman olarak da tasvir etti. Gazeteciler ve siyasi karar alıcılar ülkenin acımasızca şeytanlaştırılmasından ABD nin imajını yeniden kurma konusundaki Mesihsel fantezileri arasında bir tavır takındı. Şaşırtıcı olan ise ABD nin Rusya ya yönelik evanjelik yaklaşımının ne kadar ilerlediği ve bugünkü düşüncelerimizi bozmaya nasıl devam ettiği.

Tarihçi David Foglesong "Amerikan Misyonu ve Şeytani İmparatorluk" adlı kitabında bir asırdan uzun süredir Amerikan kanaat liderlerinin Rusya yı ABD nin kara yüzü olarak nasıl gösterdiklerini detayları ile anlatmaktadır.

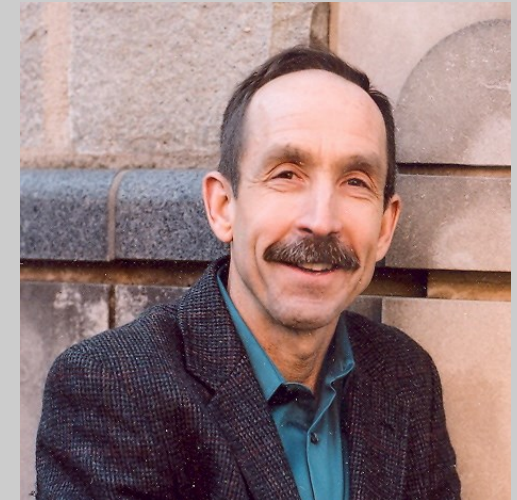
Foglesong'un kitabı her zamanki gibi günümüzde de önemini korumakta ve Rusya yı ikinci bir ABD yapmak için nasıl cahil ve arzu dolu bir şekilde davrandığımızı Amerikalılara anlatmaya çalışmaktadır.

Bu model 19.yüzyılın son on yılların da Amerikan halkının dini inancının azalması ırkçı terörün Afrikalı Amerikalılara yönelmesi ve sanayi işçilerinin yaşadıkları gaddarca şartlar da başladı. İç kriz ortamında birçok ABD li idealizmlerini G. Kennan'ın Rusya yı otokratik yönetimden kurtarma kampanyası ile yenilediğini fark etti.

Kennan ihtiras içinde yazdıkları ve konferansları ile Çarlık Rusyasının Amerikalılar üzerindeki algısını sevecenden barbarlığa çevirmiştir. Genelde Rusya ABD nin uzak bir müttefiki olarak biliniyordu. ABD iç savaşı sırasında Fransa ve İngiltere'nin Konfederasyon güçlerine yardımlarını ABD limanlarına gönderdiği gemilerle önlemişti. Oysa Kennan çoğu kısmı hayali olan raporlarıyla Rus siyasi tutuklularının durumunu abartıp ABD

halkını etkilemeye başladı. Kennan Sibiryada sürgünde yaşayan Ruslarla temasa geçiyor onlar sayesinde maneviyatını diri tutuyordu. Kennan Amerikan köle karşıtlarına yardım ederek çarlık karşıtı haçlı seferlerine yeni bir amaç getirdi.

Kennan ın kampanyası ile Rusyayı fırsatlar ülkesi olarak gören Protestan misyonerler ve Amerikalı üreticilerin Rusya algıları çakıştı. Her iki grupta Rusların ABD özgürlüğüne karşı çarlık otokrasisini değiştirme işini memnuniyetle kabul etti. 4 Temmuz bayrak anektodu Kennancıları çok mutlu etti. Fakat ne yazık ki bu mutluluk bir fantezi üzerine kurulmuştu. Rusya da ki çar karşıtı devrimciler Amerikan modeline karşı şüpheli olup sosyalizmi bir umut olarak gördüler.

Tarihçi David Foglesong

Çağdaş bir ABD gazetesi Kennan ın İncilin kısa sürede ortak bir bilgelik haline geldiğini vahşi Rusya nın Amerikan idealleri duaları ve ürünleri ile yeniden inşaya hazır beklediğini yazdı.

Life dergisinde 1917 Şubat devrimi için yayınlanan bir çizim bu vizyonu çok güzel göstermiştir.Özgürlük heykeli siyah bir ayının üzerine binmiş özgürlük ışığını korkudan donmuş Rus köylülerini aydınlatıyordu. Elinde ki tablette 1776 ve 1917 tarihleri yazılıydı.Amerikalılar Rusya da ki devrimi kendilerinde olmuş gibi kutlamışlardı. 1917 Nisanın da Kongre deki bir konuşmada başkan Woodrow Wilson büyük cömert Rus halkının aslında kalbinde demokrasi yatan "saf majestelerine" selamlarını gönderir.

Woodrow Wilson

Bolşeviklerin yükselişi Amerika'nın kamuoyu mantıksız ümitlerden acı ve ırkçı şeytanlaştırmaya kadar fikri uçlar arasında sallandı.Methodist misyoner George A. Simons 1919 yılında Petrograd dan ABD ye döndü ve Senatoyu Yahudi kışkırtıcılar tarafından yönetilen zalim şeytani ve

cehennemi rejime karşı uyardı fakat bu Rus Yahudilerinin New York taki köktenci Yahudilerle yanlış ilişkiler içinde olduğunu da belirtti.

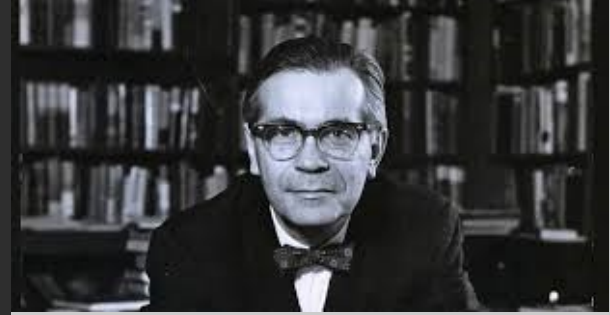
Sarkaç Bolşevikler kitleyi önlemek için Amerikalı çalışanlara ve Protestan misyonerlere kapıları açınca geriye döndü.Kongre tarafından finanse edilen gıda yardımı misyonu American Relief Administration ın direktörü Rusların bu örgütü En karanlık zamanda yıldız ve çizgilerin Tanrının bir mucizesi gibi gördüğünü söyledi.Bolşevikler Amerikan evanjelistlerinin Rus Ortodoks kilisesini balatalama konusunda çok kullanışlı buluyorlardı. Amerikalı evanjelistler Rusyayı günün en büyük misyonu olduğunu milyonlarca beyaz insanın hayatın en önemli mesajını beklediğine inanıyordu.

Ancak 1930 lu yılların Sovyet rejimi yabancı misyonerleri sıkıştırdığında Amerikan evanjelistleri Rusya yı Ezekiel 38-39 kehanetindeki şeytani Magog'un ülkesi olarak tanımlıyordu. Rusya nın tek başına kötülüğün kaynağı olarak gösterilmesi So-

1930 ların Moskova'sı

ğuk savaş siyasetinde evanjelistlerin etkisiyle oldu.

Tarihçi Richard Hofstadler

2. Dünya savaşından sonra ki nükleer soğukluk Amerikanın en kısa zamanda Rusyayı özgürleştirme ümidini kırdı.Fakat ahlaki panik kesintisiz devam etti ve yeni hedeflerini ülkenin için de buldu.Tarihçi Richard Hofstadler 1950 lerin komünizm karşıtı cadı avını Amerikan siyasetinin paranoyak tarzının bir örneği olarak gösterir.ABD hakkındaki Sovyet eleştirileri ırk ayrımcılığı ve Vietnam savaşı üzerinden gelip Amerikan solu ile uyumlu olduğundan Amerikan muhafazakarları bu olaya karşı yanıtını bir öfke ile verdi. Muhafazakar Chicago Tribune gazetesi 1968 de ki bir baş makalesi "Özgürlüğün Perişanlığı" ın da uluslar arası ahlak bozukluğunun komünistlerin tekelinde olduğunu yazdı.

Ahlakla ilgili söylemin doruk noktası 1983 yılında yapılan National Association of Evangelicals toplantısında başkan R. Reagan'ın Sovyetler Birliğini modern dünyanın kötülük odağı olarak nitelendirmesi ile oldu. Reagan nükleer silahları sattığı içinde "karanlık ikili" terimini kullandı.

Hiç şüphesiz şeytani imparatorluğun yıkılması kozmik zafer iddialarını ayrıca kötü siyaseti gündeme getirdi. Neoconlar Amerikan ekonomik ve siyasi düzenini insanlık tarihinin sonu olarak ilan ettiler. Zaferin beyin takımı 1990 lı yıllarda ki Rus siyaseti yüzünden otoriter bir yapının taşlarını dizmeye başladı. Ekonomik şok terapisi on milyonlarca Rus'un yoksullaşmasına canavarca yolsuzluğa bulaşmış özelleştirme ere ve NATO nun eski Sovyet bloğu ülkelerine yayılmasına yol açtı. 20 yüzyılın bilge adamı diplomat ve dışişleri siyasetçisi George F. Kennan NATO nun genişlemesini trajik bir hata olarak görüp bunun yeni bir Soğuk savaşı tetikleyeceği konusunda uyarılarda bulunmuştur.

Ambassador Michael McFaul

Bugün Amerikan yorumcuları zamanımızın yeni Mephistopheles'i Rusya başkanı Vladimir V. Putin üzerinden melekler ile iblisler ikilemi arasında kaldı. Trump'ın seçim kampanyası ile Rus istihbaratı arasında henüz elde bir kanıt olmadan komplo olduğunu ileri sürmek gazeteci Masha Gessen ile eski ABD büyükelçisi Michael McFaul gibi sıkı Putin eleştirmenlerinin bile itidal tavsiye etmesine neden olmuştur.

Rusya Amerikan çıkar ve ideallerine açıkça meydan okumaktadır. Ancak bu zorluklar insanlığın manevi kaderi için yapılan savaş hakkında bin yıllık fantezileri değil düşünceli analiz ve yeni bilgiler gerektirir.

Gazeteci Masha Gessen

Ayrıca Amerikalılar Rusya ile ilgili hararetli tartışmalarımızda ABD demokrasisinin sağlığı hakkındaki endişelerini yansıttıklarını hatırlamalıdır. Amerikalıların ülkede yaşadığı en derin zorluklar Kremlin den gelmemektedir. Bu zorluklar ülkede yeşermekte olan otoriterlik yerleşik

eşitsizlik siyasetimizin kurumsal olarak ele geçirilmesi ve 20. yüzyıl toplumsal sözleşmesinin çökü-

Stephen Boykewich

şünden kaynaklanmaktadır. Bu sorunları çözmeye şeklimiz Amerikan deneyiminin geleceği ve dış ülkelerdeki rolü dünyadaki Rus karşıtlığından daha belirleyici olacaktır.

Bu makale New York Times Gazetesinin Red Century adında Bolşevik devriminin 100 yıl dönümü nedeniyle hazırladığı yazı dizisinin 3. makalesi olup Stephen Boykewich tarafından yazılmış ve 13 Mart 2017 de New York Times internet sitesinde yayınlanmıştır.